

**INLEIDING PROF. DR. A. ZWAVELING, HOOFD
ALGEMENE HEELKUNDE ACADEMISCH ZIEKENHUIS
LEIDEN EN LID ADVIESCOLLEGE WCS**

Altijd heeft men geprobeerd om wonden af te dekken. Men deed dat in de oudheid reeds met al of niet geneeskrachtige bladeren van bomen en planten. Eén van de heelmeesters uit dat verre verleden was Socrates, die de vader van de geneeskunde genoemd wordt. Socrates werd in zijn tijd geconfronteerd met forse wonden, die de gladiatoren elkaar toebrachten. Hij hechtte deze wonden reeds, maar heel vaak bleek zo'n wond te infecteren. Derhalve groeide de huid niet mooi aan elkaar, kwam er etter uit en was vaak de dood het gevolg. Met deze situatie hebben alle heelmeesters tot het eind van de vorige eeuw getobt. Zij waren continu in de weer om de infectie te bestrijden.

In 1875 ontdekte Pasteur de bacteriën, die verantwoordelijk waren voor infecties en die in veel gevallen werden overgedragen van de ene op de andere patiënt door ziekenhuispersoneel. Men leerde van Pasteur hoe te voorkomen dat de bacteriën in de wond kwamen. De Schotse arts Lister heeft dat gevecht tegen de bacteriën voortgezet in de operatiekamer. Hij deed dat door carbol te spuiten en daarmee de handen te wassen. Toen ineens kon men redelijk veilig opereren, sloot de wond zich prima en genas de patiënt. Het grote probleem van de infecties was opgelost en vanaf die tijd is de ontwikkeling snel gegaan. De chirurgie werd een vak en kwam volledig aan bod in ziekenhuizen.

Tal van ontwikkelingen hebben er vervolgens toe bijgedragen, dat de medicus zich kon gaan bezighouden met nieuwe chirurgische ingrepen. Als gevolg daarvan werd hij steeds minder de wondbehandelaar. De enorme arbeids-intensieve wondbehandeling kwam steeds meer in handen van verpleegkundigen en deze ontwikkeling zet zich door. De specialisatie in wondbehandeling van veel verpleegkundigen heeft ertoe bijgedragen, dat veel van hen meer van dit metier weten dan de medicus. Steeds meer zal de medicus in ziekenhuizen en verpleeginrichtingen de professionele hulp nodig hebben van verpleegkundigen. Daarom is de oprichting van de WCS een gunstige ontwikkeling.

Deze zal er toe moeten bijdragen, dat er een verbetering op gaat treden in de wondbehandeling, die zal leiden tot een verdere ontlasting van de medicus en ten goede zal komen aan de patiënt.

De nadruk zal daarbij moeten komen te liggen op teamwork. Geregeld zal er overleg moeten plaatsvinden tussen de deskundigen in wondbehandeling en de medici uit verschillende disciplines. Deze samenwerking geldt vooral de zorg voor de patiëntengroep boven de 65 jaar.

Leiden, 11 december 1984